

[Gert Petersen]

pres nedefra, et pres for sociale ændringer og teknologiske fremskridt på det civile område, som ikke er forenelige med de store rustningsbyrder og især da ikke med den globale ressourcefordeling, som skyldes, at industrilandene bruger næsten 2.000 mia kr. om året på militær og oprustning.

På den baggrund kan man forvente, at en række udviklingslande vil lægge et stærkt pres på industrilandene på FNs generalforsamling for at fremkalde en opbremsning i deres rustningsudgifter og en begyndende omfordeling af ressourcerne. Jeg vil meget stærkt opfordre regeringen til at tilslutte sig dette pres, det er den vej, pression skal rettes. Hvis man tror, at nedrustningen skal startes i den tredje verden og man af den grund vælger at lægge pres på udviklingslandene, har man spændt vognen foran hesten og kommer ingen vegne. Med hvilken ret ville man f.eks. overtale de såkaldte frontstater i det sydlige Afrika til at nedruste? De bruger tilsammen på oprustning kun ¼ af, hvad Sydafrika bruger.

Endelig til slut nogle ord om nedrustningsforhandlingerne. Det har ikke skortet på forhandlinger gennem de sidste 10 år, men på resultater. Jeg indrømmer, at visse resultater er opnået, men fællesnævneren har dog været først og fremmest visse begrænsninger, en lukning af visse rustningsmuligheder, i hvert fald indtil videre, men ingen reelle resultater. Det skyldes dels supermagternes stræben efter overherredømme og overlegenhed, dels imperialismens fortsatte behov for at kunne udføre gendarmtjeneste kloden over, dels også den enorme ulighed i fordelingen af goderne verden over og vel også rustningslobbyernes virksomhed. De sidste er jo meget aktive for tiden, det mærkede vi også her i Danmark, da der var noget med nogle F-16 fly.

Jeg er også bange for, at NATO befinder sig i et tidehverv. Ideen om en Europahær er ikke død og må ikke ses i modsætning til NATO. Den hænger tværtimod sammen med den gamle idé om det atlantiske fællesskab, der skal bygge på to søjler, en nordamerikansk og en vesteuropæisk. Samtidig spores der hos amerikanerne, f.eks. general Haig, en voksende interesse for at udvide NATOs virkeområde til den tredje verden og iværksætte en omfattende offensiv for at gengive Vesten en del af den tabte indflydelse.

Heroverfor står, det må man sige, en dyb konservatisme og en frygt i den sovjetiske del af det internationale system for, at nye Dubcekbevægelser skal true det hierarkiske system og demokratisere samfundene, hvilket selvfølgelig ikke betyder nogen kapitulation over for imperialismen, men vil være et nedlag for Stalins arvinger. Vel indser lederne behovet for visse forandringer, men deres konservatisme tilsiger dem, helt på linje med de danske konservative, at forandringer skal foregå umådelig langsomt, og helst uden at nogen mærker det. Derfor kan disse ledere ikke se, at en demokratisering ville medføre en enorm styrkelse af det socialistiske system i konflikten med det kapitalistiske, og det får følger for deres holdning til den internationale politik.

Alt dette tilsammen betyder, at international nedrustning fortsat har ringe kår. Det bør ikke få nogen til at drage den konklusion, at så bør man give op og lade stå til. Man kan vel paradoksal t sige, at jo ringere kår nedrustningen har, jo mere brug er der for den.

Vi opfordrer den danske regering til ved den forestående generalforsamling at se bort fra pagtbindinger og andre bindinger og først og fremmest lade sig lede af behovet for, at der nu må ske noget på nedrustningsområdet, og det vil sige at søge kontakt med andre små og mellemstore stater, der er kommet frem til en tilsvarende erkendelse. Det vil også sige at vende sig imod de nye masseødelæggelsesvåben, som er i færd med at dukke op, og som, hvis de slår igennem, under alle omstændigheder vil hindre en international nedrustning. Jeg synes, at tiden er inde til igennem den offentlige opinion at prøve på at bremse den farlige udvikling, som er i gang, og vende den tendens, som vi nu har sloget med uden at kunne vende den igennem de sidste 30 år.

Jeg skal derfor fremsætte forslag om motiveret dagsorden, et forslag, hvori vi ikke alene peger på den nuværende kaprustning, dvs. den nuværende oprustning med atombomber, og hvad ved jeg, men også på det, som er det særlige i den nuværende situation og det særlig farlige, at nye masseødelæggelsesvåben er dukket op, og hvis de slår igennem, kan vi være sikre på, at vi ikke bare ikke kommer af med dem, men vi kommer heller ikke af med de eksisterende øvrige arsenaler